

Grytåga Settefisk AS
Sentrum Næringshage
8805 SANDNESSJØEN

03 AUG. 2015

FORINGSANLEGG SKAL SIKRES MOT STATISK ELEKTRISITET

Følgende informasjon fra Arbeidstilsynet er sendt til produsenter av sette- og matfisk, leverandører av fôringsanlegg, samt arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjon i bransjen.

Håndtering av fôrslanger har de senere årene forårsaket ulykker med statisk elektrisitet i flytende oppdrettsanlegg. Krav til både produsenter og virksomhetene skal redusere risiko for arbeidsulykker. Det vil bety at konvensjonelle fôrslanger må byttes ut med antistatiske slanger på eksisterende anlegg. Slik oppnår næringen et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, som er i takt med utviklingen i samfunnet.

Arbeidstilsynet har i perioden 2011 – 2015 mottatt 20 meldinger om arbeidsulykker i forbindelse med håndtering av fôrslanger som brukes på flytende oppdrettsanlegg. Arbeidstakere har fått elektriske støt av ulik alvorlighetsgrad fra elektrisk ladede fôrslanger med tilknyttet utstyr.

Statisk elektrisitet i fôrslanger er et fenomen som av ulike årsaker oppstår oftest i den kalde årstiden. Bransjen har til nå forsøkt å få kontroll på problemet, gjennom sikre arbeidsrutiner og ved bruk av verneutstyr. Arbeidstilsynet har til tross for dette registrert en økning i antall ulykker. For å forebygge denne type ulykker er en løsning å utstyre fôringsanlegg med antistatiske fôrslanger som reduserer eller eliminerer risikoen for opplading av statisk elektrisitet. Slitestyrken til denne slangetypen er på høyde med konvensjonelle slanger.

Maskinforskriften krever at nye anlegg er sikret mot elektriske støt

Det er ikke bare virksomhetene som må sette inn nødvendige tiltak. Maskinforskriften retter seg også mot produsenter, deres representanter, importører, leverandører og andre forhandlere av maskiner.

Bestemmelser i maskinforskriften må etterfølges av produsentene og leverandørene av fôringsanlegg. Formålet med maskinforskriften er å sikre at maskiner bygges slik at arbeidstakere og forbrukere er vernet mot skader på liv og helse, og ikke blir utsatt for uheldige belastninger.

Hvilke krav stilles til et fôringsanlegg?

Arbeidstilsynet definerer et fôringsanlegg som en maskin som er sammensatt av en samling av maskiner. Begrunnelsen for definisjon er at fôringsanlegget består av siloer, doseringsskruer, blåsere, fordelingsventiler, fôrslanger, fôrsprede og styringssystem.

Produsenter og leverandører av slike anlegg skal i henhold til maskinforskriften fjerne eller redusere risiko så godt som mulig. Maskinen skal konstrueres og leveres på en måte som gjør den mest mulig sikker i seg selv. Derfor må føringsanlegg ha antistatiske slanger slik at arbeidstakere vernes best mulig mot skader på liv og helse. Denne type slange reduserer eller eliminerer risikoen for opplading av statisk elektrisitet ved håndtering av førslanger.

For risiko som ikke lar seg fjerne, må produsenten og leverandøren treffe nødvendige vernetiltak. De må informere brukerne om eventuell restrisiko etter at anbefalte vernetiltak er tatt i bruk. Produsent og leverandør skal opplyse om det er påkrevd med spesialopplæring, og om det er nødvendig å bruke personlig verneutstyr.

Eksisterende anlegg sikres mot fare for elektriske støt

Virksomheter som har føringsanlegg hvor det er fare for elektrisk ladede førslanger, må i henhold til forskrift om utførelse av arbeid, iverksette tiltak slik at bruk kan skje farefritt og uten uheldige belastninger. Arbeidsgivers tiltak må til enhver tid sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø som er i takt med utviklingen i samfunnet, jamfør Arbeidsmiljøloven.

Arbeidstilsynet legger nå til grunn at virksomhetene må iverksette konkrete tiltak for å unngå at arbeidstakerne risikerer å få støt fra statisk elektrisitet. Det vil i praksis bety at konvensjonelle førslanger må byttes ut med antistatiske slanger. Arbeidstilsynet forventer at byttingen er utført så snart som mulig og senest innen 1. september 2016.

Der det fortsatt er en risiko for elektrisk støt og andre farer som ikke lar seg fjerne må arbeidsgiver:

- sørge for tilfredsstillende sikringsrutiner
- informere arbeidstakerne
- gjennomføre dokumentert opplæring i håndtering av arbeidsutstyret som kan inneha statisk elektrisitet, og om nødvendig å ta i bruk verneutstyr.
- varsle fare med tydelige fareskilt

Kontaktpersoner i Arbeidstilsynet Midt-Norge:

Bjørn Lerstad, sjefingeniør, tlf. 916 68 842.

Nils Martin Sellgren, senioringeniør, tlf. 922 41 366.

Vi ber om at vårt referansenummer 2015/31848 oppgis ved svar.

Med hilsen
Arbeidstilsynet Midt-Norge

Stig Magnar Løvås
regiondirektør
(sign.)

Tore Jeppe Sørhaug
tilsynsleder
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.